

Porvoon kävelyn ja oleskelun edistämishjelma

PORVOO BORGÅ

Sisällysluettelo

Esipuhe	3
1. Ohjelman lähtökohdat	4
1.1 Työn taustaa	5
1.2 Miksi Porvoossa halutaan lisätä kävelyä ja oleskelua?	6
1.3 Kävelyn monet muodot	7
1.4 Hyvän kävely-ympäristön ominaisuuksia	8
2. Kävely ja oleskelu Porvoossa nyt ja tulevaisuudessa	9
2.1 Kävelyn ja oleskelun nykytila	10
2.2 Kävelyn ja oleskelun edistämisen tavoitteet	17
2.3 Kävelyn tärkeimmät reitit	23
3. Toimenpideohjelma	26
3.1 Kävelyn ja oleskelun edistämisen toimenpiteet	27
3.2 Seuranta	47

Kannen valokuva: © Visit Porvoo
Muut valokuvat © WSP, jos ei toisin ole mainittu

Esipuhe

Porvoon kaupunkirakenne tarjoaa erinomaiset edellytykset kävelylle: kaupunki on kompakti, palvelut ovat lähellä ja keskusta, Vanha kaupunki sekä Jokiranta ovat vetovoimaisia kohteita, joissa asukkaat ja matkailijat viihtyvät. Näitä vetovoimatekijöitä halutaan vahvistaa parantamalla kävelyn ja oleskelun olosuhteita erityisesti keskustassa, jossa potentiaali kävelyn ja oleskelun lisäämiselle on suurin.

Tämä edistämishjelma on kaupungin ensimmäinen jalankulun olosuhteiden ja kaupunkielämän edellytysten parantamiseen tähtäävä toimenpideohjelma. Ohjelma laadittiin toimialojen välisenä yhteistyönä. Ohjelman laatiminen alkoi huhtikuussa 2025 ja ohjelma valmistui helmikuussa 2026.

Ohjelmassa kuvataan kävelyn ja oleskelun nykytilaa sekä asukkaiden näkemyksiä keskustan jalankulkuolosuhteiden kehittämisestä. Työn tuloksena määritettiin tavoitteet kävelyn ja oleskelun edistämiseksi, suunnitteluperiaatteet kävely-ystävällisen keskustan kehittämiseksi sekä keskustan tärkeimmät kävelyreitit. Lisäksi laadittiin toimenpideohjelma, joka sisältää 25 konkreettista toimenpidettä jalankulkuverkoston ja esteettömyyden parantamiseksi, keskustan viihtyisyyden ja houkuttelevuuden lisäämiseksi sekä asukkaiden kannustamiseksi kävelyn ja kaupunkitilan aktiiviseen käyttöön.

Porvoon kävelyn ja oleskelun edistämishjelman laatimista on ohjannut ohjausryhmä, joka kokoontui työn aikana neljä kertaa. Ohjausryhmään kuuluivat:

- Antti Javanainen, liikenneinsinööri, kaupunki-infra
- Hanna Linna-Varis, liikennesuunnittelupäällikkö, kaupunki-infra (30.11.2025 asti)
- Antti Rahiala, liikennesuunnittelupäällikkö, kaupunki-infra (1.1.2026 alkaen)
- Emilia Saatsi, asemakaavapäällikkö, kaupunkisuunnittelu
- Elina Leppänen, suunnittelupäällikkö, kaupunki-infra
- Simo Syrman, projektipäällikkö, kaupunki-infra
- Nina Jorkama, nuorisopalveluiden päällikkö, vapaa-aika
- Sari Myllynen, matkailun kehittämisspäällikkö, matkailu, tapahtumat ja markkinointi
- Jan-Christian Forsman, elinvoima-asiantuntija, matkailu, tapahtumat ja markkinointi

Työssä toteutettiin karttapohjainen asukaskysely, joka oli avoinna 19.5.-8.6.2025. Kyselyyn vastasi 339 henkilöä. Lisäksi syksyllä 2025 järjestettiin kaksi kaupungin työntekijöille suunnattua työpajaa sekä päättäjille ja sidosryhmille suunnattu työpajatilaisuus.

Ohjelman tavoitteet, kehittämislinjaukset ja toimenpiteet muodostettiin asukaskyselyssä esiin nousseiden kehittämistarpeiden sekä asiantuntijatyöpajoissa käytyjen keskustelujen pohjalta.

Työssä konsulttina on toiminut WSP Finland Oy. Konsultilla ohjelman laadinnasta ovat vastanneet Leila Soinio, Sirje Lappalainen ja Riikka Kallio.

1

Ohjelman lähtökohdat

1.1 Työn taustaa

Porvoon kaupungilla on vahva tahtotila kehittää kävelyn olosuhteita ja asukkaiden aktiivista liikkumista, mikä näkyy kaupungin strategiassa ja muissa ohjelmissa esitetyissä tavoitteissa. Kävelyn edistäminen tukee tasa-arvoa, terveyttä, elinvoimaa, ilmasto- ja ympäristötavoitteita sekä liikenneturvallisuutta. Se on keskeinen osa kestävän ja tasa-arvoisen kaupungin ja liikennejärjestelmän rakentamista.

Jalankulun olosuhteiden ja esteettömyyden parantaminen lisää liikenneturvallisuutta ja eri käyttäjäryhmien mahdollisuuksia omatoimiseen liikkumiseen. Viihtyisät ja helposti saavutettavat kävely- ja oleskelualueet elävöittävät kaupunkikeskustaa, tarjoavat paikkoja kohtaamisille, kulttuurille ja tapahtumille sekä vahvistavat keskustan elinvoimaisuutta. Kävely-ystävällinen ympäristö luo perustan elävälle, turvalliselle ja viihtyisälle keskustalle, joka houkuttelee ihmisiä viettämään aikaa ja kohtaamaan toisiaan.

Kävelyä tukevat tavoitteet, joihin Porvoon kaupunki on sitoutunut:

- ✓ Luomme edellytyksiä elävälle ja viihtyisälle kaupunkikeskustalle ja palveluille, jotka kutsuvat ihmisiä kohtaamaan toisiaan.
- ✓ Luomme edellytyksiä kestävän liikkumisen eri kulkutavoille joukkoliikenteen tukemiseksi ja kevyen liikenteen toimintaedellytysten parantamiseksi.
- ✓ Tavoitteena on olla 2020-luvulla kävelyn ja pyöräilyn mallikaupunki Suomessa.
- ✓ Parannetaan keskustan elinvoimaisuutta parantamalla pyöräilyn yhteyksiä keskustaan sekä jalankulun olosuhteita keskustassa.
- ✓ Sopeudumme ilmastonmuutoksen vaikutuksiin muun muassa varautumalla lisääntyviin sateisiin ja parantamalla hulevesien hallintaa.
- ✓ Elävöitetään kaupunkikeskustaa ja mahdollistetaan kohtaamisia monipuolisella ja uudella kulttuuri- ja tapahtumatoiminnalla.
- ✓ Luodaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa porvoalaisille hyvät mahdollisuudet terveyden ja hyvinvoinnin kannalta riittävälle omatoimiselle liikunta-aktiivisuudelle.

Tavoitteet Porvoon kaupunkistrategista 2022-2025, Ilmasto- ja ympäristöohjelmasta 2024-2027, Pyöräliikenteen edistämisohjelmasta, Porvoon kulttuuriohjelmasta 2030 sekä Liikuntaohjelmasta 2030.

1.2 Miksi Porvoossa halutaan lisätä kävelyä ja oleskelua?

Kävelyn edistäminen tuo monipuolisia hyötyjä kaupunkiin.

Keskustan elinvoima

- Käveltävät keskustat ovat elävämpiä ja houkuttelevampia ja niissä viihdytään pidempään.
- Kävely muuttaa kaupunkikokemusta - kävelijä huomaa yksityiskohdat, kaupat, ravintolat ja niiden tarjoukset.
- Kävelijät kuluttavat paikallisesti: jalankulkijat käyttävät vuositasolla enemmän rahaa kivijalkaliikkeissä kuin autoilijat.

Ympäristön viihtyisyys ja ilmasto

- Kävely korvaa lyhyitä automatkoja. Vähemmän autoliikennettä tarkoittaa vähemmän katupölyä ja hiljaisempaa kaupunkiympäristöä.
- Kävely- ja oleskelualueet mahdollistavat kohtaamisen ja vuorovaikutuksen ihmisten välillä.
- Katupuut ja muu katuvihreä viilentävät katu ympäristöä, tarjoavat varjoa ja edistävät hulevesien imeytymistä.

Terveys ja hyvinvointi

- Kävely on helppoa ja edullista arkiliikuntaa, joka parantaa fyysistä ja psyykkistä terveyttä. Kävely vahvistaa kehoa, vähentää stressiä, parantaa mielialaa sekä unen laatua.
- Kävely ylläpitää liikkuvuutta, itsenäisyyttä ja sosiaalisia suhteita erityisesti ikääntyneillä.
- Kävely tuo säästöjä yhteiskunnalle. Terveystuotokustannukset pienenevät, kun väestö liikkuu enemmän.

Tasa-arvo ja saavutettavuus

- Kävely on tasa-arvoinen liikkuemuoto, joka on mahdollista lähes kaikille iästä riippumatta.
- Kävely on ilmaista eikä vaadi kalliita välineitä.
- Kävely-ympäristön esteettömyyden kehittäminen parantaa erityisesti heikoimmassa asemassa olevien mahdollisuutta turvalliseen ja omatoimiseen liikkumiseen.

1.3 Kävelyn monet muodot

Erilaisia kävelyn tapoja on monia

Kävely on tapa liikkua ja kokea kaupunkia, ja siihen liittyy useita erilaisia lähestymistapoja. Toisinaan kävely on vain kulkutapa muiden joukossa ja reitti kulkee selkeästi lähtöpisteestä määränpään. Toisinaan se on päämäärätöntä kuljeskelua, jossa liikutaan vapaasti paikasta toiseen ja pysähdellään matkan varrella. Molemmissa tilanteissa kävelijän valintoihin vaikuttavat monet tekijät ja henkilökohtaiset mieltymykset. Valittu reitti ei aina ole lyhin tai helpoin, vaan se voi olla houkuttelevin vihreyden, rauhallisuuden tai kauneuden vuoksi.

Reitin valintaan vaikuttavat muun muassa kävelijän fyysiset ominaisuudet, matkan tarkoitus, ympäristön viihtyisyys, maaston muodot, mahdollinen seura sekä vuoden- ja vuorokaudenaika. Kävelyreittien muodostumiseen liittyviä tekijöitä on yhtä paljon kuin on erilaisia mieltymyksiäkin. Tästä huolimatta on mahdollista tunnistaa yleisiä kävelyn muotoja, jotka auttavat ymmärtämään kävelijöiden erilaisia tarpeita katutilassa.

Taulukko 1. Erilaisia kävelijätyyppejä (muokattu lähteestä Jalankulun suunnittelu, Väyläviraston ohjeita 34/2022)

Jalankulkijatyyppejä	Tarpeet ja arvostukset
Kaikki kävelijät 	<ul style="list-style-type: none"> • Turvalliset liikennejärjestelyt ja koettu turvallisuus • Sujuvat ja esteettömät reitit • Riittävän leveät jalkakäytävät • Mielenkiintoiset, eri toimintoja yhdistävät reitit • Rauhallinen liikenne • Talvikunnossapito, viitoitus, opastus • Jalankulun erottelu tarpeen mukaan • Laadukas, jalankulun huomioiva valaistus
Työmatkaliikkujat ja opiskelijat 	<ul style="list-style-type: none"> • Reittien suoruus ja sujuvuus sekä turvallisuus • Houkuttelevat yhteydet pysäkeille
Perheelliset, lapset ja koululaiset 	<ul style="list-style-type: none"> • Rauhallisuus ja turvallisuus • Alhaiset ajonopeudet • Lastenvaunujen ja lasten kulkuvälineiden vaatiman tilan huomioiminen
Liikkumis- ja toimintaesteiset 	<ul style="list-style-type: none"> • Selkeät ja yhtenäiset järjestelyt • Esteettömyys suunnittelusta kunnossapitoon • Riittävät levähdyspaikat • Apuvälineiden tai saattajan vaatiman tilan huomioiminen • Liikennevalojen ääniopasteet, liikennemerkit ja opastus • Erottelu pyöräliikenteestä ja sähköpotkulaudoista
Virkistyskävelijät ja matkailijat 	<ul style="list-style-type: none"> • Erimittaiset reitit vaihtelevassa ja houkuttelevassa ympäristössä • Kiinnostavat kohteet ja asiointimahdollisuudet reittien varrella • Reittien käytettävyys eri vuoden- ja vuorokaudenaikoina • Virkistysalueiden ja -reittien hyvä saavutettavuus kävelen

1.4 Hyvän kävely-ympäristön ominaisuuksia

Hyvän kävely-ympäristön reunaehdot

Hyvän kävely-ympäristön reunaehdot ovat turvallisuus, esteettömyys ja ympärivuotisuus. Kaupunkitilan tulee olla turvallista kaikille, iästä ja liikkumiskyvystä riippumatta. Turvallisuutta parantavat liikennejärjestelyjen selkeys, ympäristöön sopivat ajonopeudet, liikennemuotojen tarkoituksenmukainen erottelu, esteettömyys, riittävät näkemät ja sopiva valaistus. Esteettömyysratkaisut tulee suunnitella olemassa olevien säädösten ja parhaiden käytäntöjen mukaisesti. Lisäksi suunnittelussa tulee aina huomioida ratkaisujen kunnossapidettävyyden – laadukas kunnossapito takaa katutilojen käytettävyyden ympäri vuoden.

Katu-ympäristön vaikutus kävelyn ratkaisuihin

Hyvän kävely-ympäristön reunaehtojen täytyttyä, kadun viihtyisyys tekee kävelykokemuksesta entistä paremman. Viihtyisä ympäristö voi houkuttaa ihmisiä kulkemaan pidempiä matkoja jalan ja vaikuttaa myönteisesti koko kaupunkiympäristön kokemiseen. Suunnittelun perusratkaisujen ja viihtyisyyttä luovien ratkaisujen toteutusmahdollisuuksiin ja laatuun vaikuttavat mm. katuluokka, kaupunkitilan luonne ja käytettävissä oleva tila.

Esimerkkejä laadukkaasta kävely-ympäristöstä ja suositteluvista jalankulun suunnitteluratkaisuksista eri katuluokissa on esitetty sivuilla 18–22.

2

Kävely ja oleskelu Porvoossa nyt ja tulevaisuudessa

2.1 Kävelyn ja oleskelun nykytila

Käveltävyys on Porvoon vahvuus

Porvoo on vahva kävelykaupunki, jossa historiallinen miljöö, kompakti kaupunkirakenne ja lyhyet etäisyydet houkuttelevat kävelemään niin paikallisia asukkaita kuin turistejakin. Kävely on olennainen osa kaupungin vetovoimaa. Erityisesti Vanhan Porvoon kadut ja kujat putiikkeineen sekä jokirannan reitit, oleskelualueet ja ravintolapalvelut houkuttelevat ihmisiä liikkumaan ja viihtymään. Myös keskustan kivijalkaliikkeit, aukiot ja puistot muodostavat kävelijöille miellyttäviä ympäristöjä.

Kaupunki on kehittänyt käveltäviä teemareittejä, kuten Edelfeltin ja Länsirannan taidereitit, jotka tarjoavat kiinnostavia näkökulmia kaupunkiin niin matkailijoille kuin paikallisille asukkaillekin.

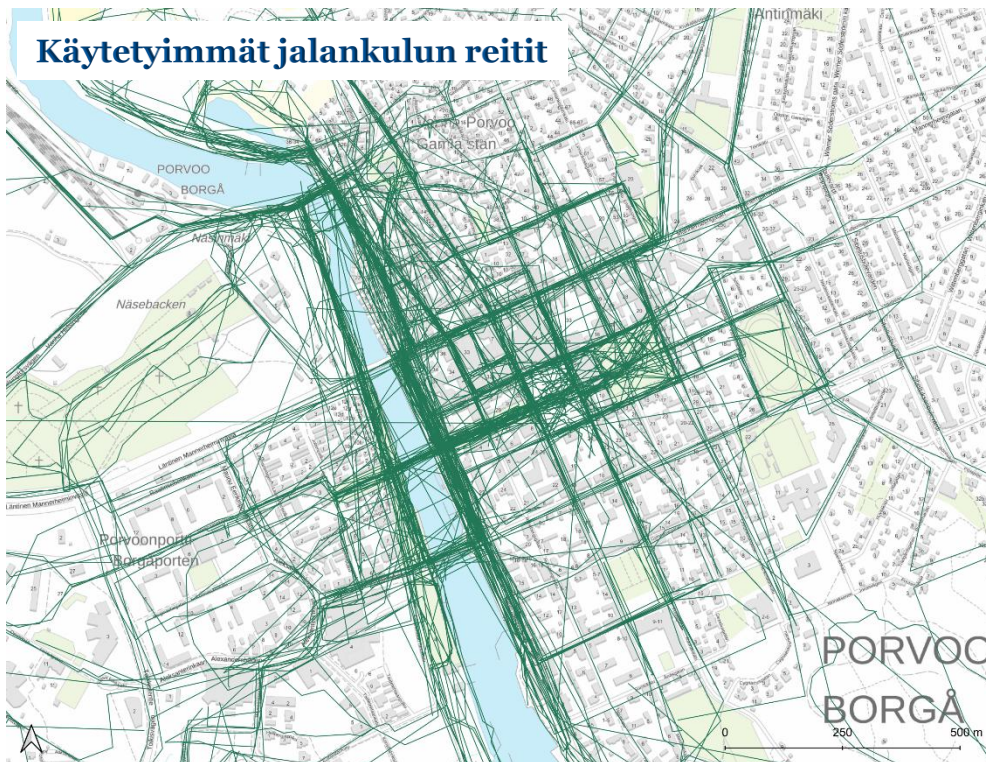
Asukkaiden lempireitit ja mieluisat oleskelupaikat

Keväällä 2025 toteutetussa asukaskyselyssä selvitettiin Porvoon keskusta-alueen kävelyolosuhteita ja kehitystarpeita. Vastaajien eniten käyttämät kävelyreitit (kuva 1) sijoittuvat erityisesti jokirantaan ja Vanhaan Porvooseen, mutta myös lähes kaikille keskustan kaduille, joilla on kaupallisia palveluita.

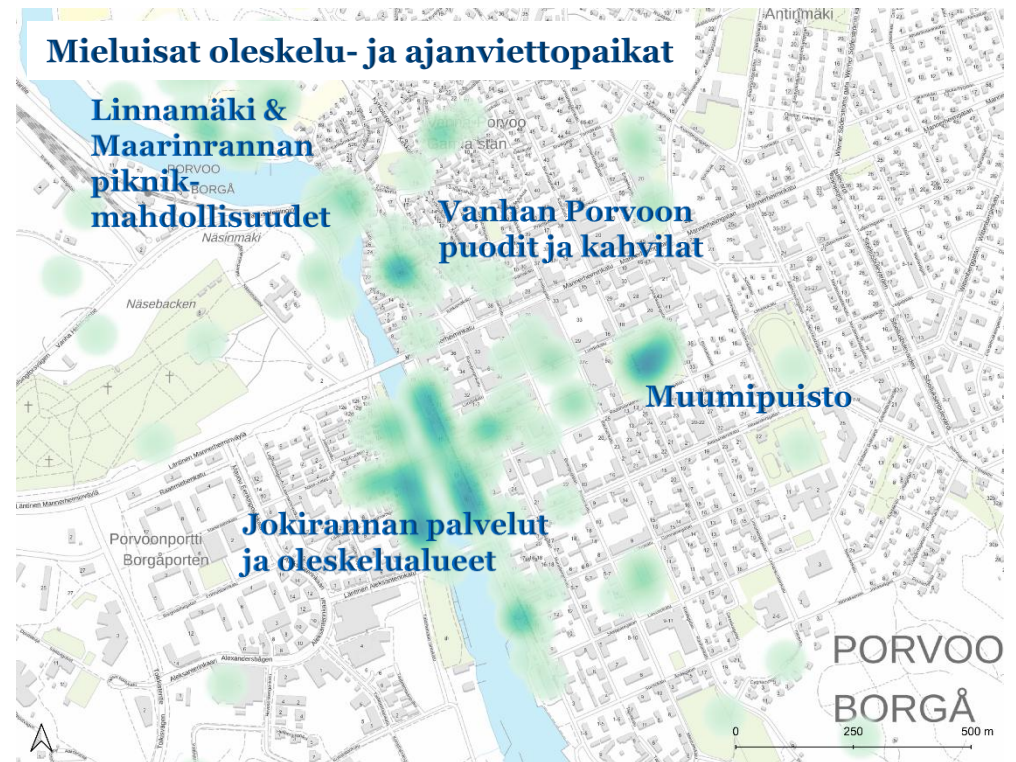
Kyselyssä kartoitettiin myös asukkaiden suosimia oleskelu- ja ajanviettopaikkoja (kuva 2) sekä heidän mielestään kauniita kohteita. Jokiranta nousi esiin erityisen mieluisana alueena: siellä viihdytään

terasseilla, kahviloissa ja ravintoloissa sekä kaupungin penkeillä ja oleskelupaikoilla maisemia ihailen. Myös Vanha Porvoo houkuttelee tunnelmallaan ja palveluillaan. Lisäksi Kaupunginpuisto on erityisesti lapsiperheiden suosiossa Muumipuiston ansiosta.

Kauniiksi ja kiinnostaviksi kohteiksi asukkaat mainitsivat muun muassa August Eklöfin puiston, Runeberginpuiston, jokirannan kulttuurimaiseman sekä Vanhan Porvoon ainutlaatuisen ja elävän miljöö.

Kuva 1. Asukaskyselyssä merkityt käytetyimmät jalankulun reitit.

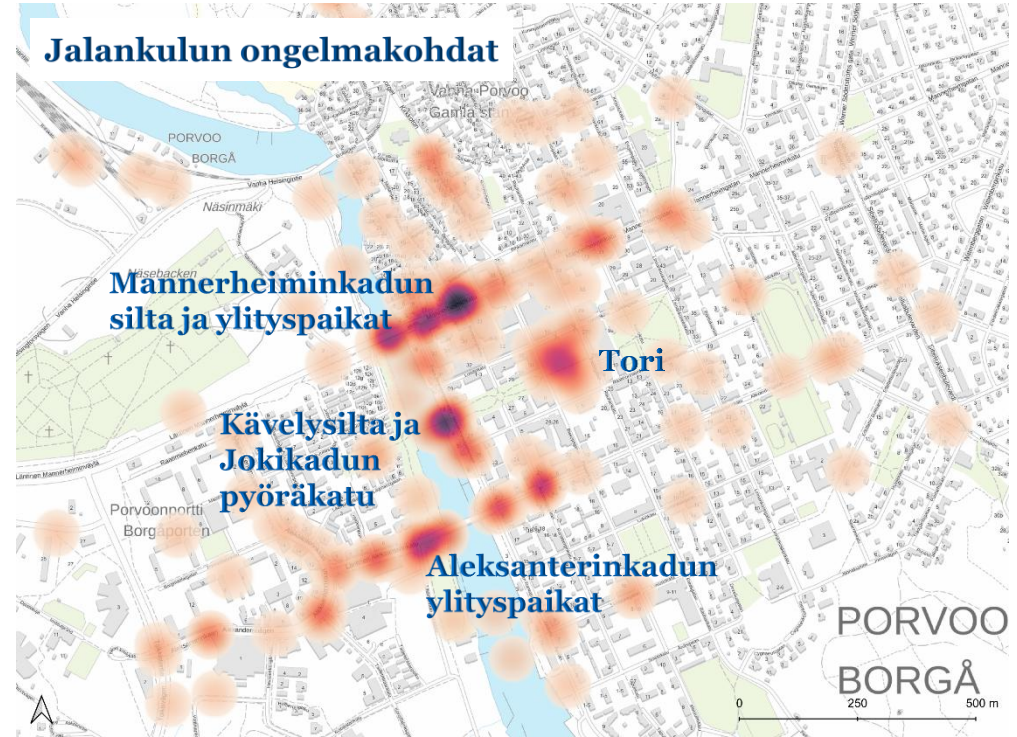
Kuva 2. Asukaskyselyssä merkityt mieluisat ulkotilojen kohtaamis- ja ajanviettopaikat.

Porvoon keskustan kävelyn ja oleskelun haasteita

Porvoon keskustan kävely-ympäristössä on myös omat haasteensa ja kipupisteensä. Jalankulun turvallisuuteen, sujuvuuteen, viihtyisyyteen ja esteettömyyteen liittyvät ongelmat johtuvat muun muassa joen ylityksistä, kaupungin historiallisesta rakenteesta, katuverkon liikennejärjestelyistä sekä vilkkaasta moottoriajoneuvoliikenteestä.

Porvoon joki ja vilkkaasti liikennöity Mannerheiminkatu muodostavat merkittävän estevaikutuksen, mikä vaikeuttaa sujuvaa ja esteetöntä liikkumista. Erityisesti kävelysilta ja Mannerheiminkadun silta ovat liikuntaesteisille hankalia kulkea, ja silloilla syntyy usein konflikteja jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden välillä, koska tilaa on liian vähän. Esteettömyyden toteuttaminen on haastavaa myös Vanhan Porvoon historiallisilla, osin mäkisillä mukulakivikaduilla.

Porvoon torin ja Vanhan Porvoon välillä ei ole selkeää, viihtyisää ja turvallista jalankulun reittiä, minkä vuoksi alueet jäävät toisistaan irrallisiksi, vaikka välimatka on lyhyt. Suuri osa Porvooseen saapuvista matkailijoista saapuu linja-autolla torille, mikä korostaa kaupunkitilan laadun, viihtyisyyden ja yhteyksien merkitystä.

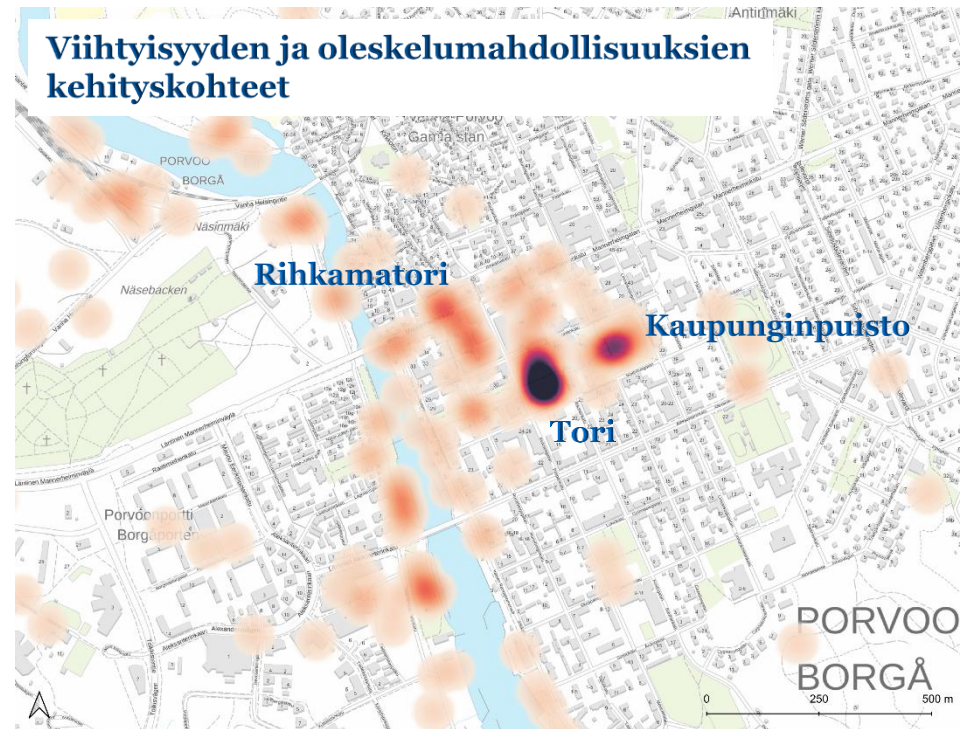
Kuva 3. Asukaskyselyssä merkityt jalankulun ongelmakohdat.

Keskustan kävelyn olosuhteet kärsivät myös tilan puutteesta. Jalankulun ja pyöräliikenteen väylät sekä risteysten odotusalueet ovat monin paikoin kapeita, mikä aiheuttaa konflikteja ja vaaratilanteita. Autoliikenteen suuri määrä ja korkeat nopeudet heikentävät kävely-ympäristön miellyttävyyttä ja turvallisuutta erityisesti Mannerheiminkadun ja Aleksanterinkadun kävelyteillä ja kadunylityspaikoilla. Moottoriajoneuvoliikenteelle sekä kadunvarsipysäköinnille on varattu runsaasti tilaa, mikä korostaa autopainotteista liikennekulttuuria keskustassa.

Kävelyn, pyöräliikenteen, oleskelumahdollisuuksien ja katuvihreän kehittämistä Porvoon keskustan kaduilla hankaloittaa katuverkon jäsentymättömyys. Keskustan ruutukaavamaisella katuverkolla ei ole selkeää hierarkiaa pääkatujen, kokoojakatujen ja paikalliskatujen välillä. Lähes kaikki kadut ovat läpiajettavissa, ja niillä on runsaasti tilaa autoliikenteelle ja pysäköinnille. Nykytilassa kadut eivät selkeästi viesti siitä, mitä reittiä autoilijan olisi syytä suosia, ja toisaalta millä kaduilla jalankulkijoiden ja pyöräliikenteen sujuvaa liikkumista ja viihtymistä priorisoidaan.

Katuverkon hierarkian tarkempi määrittely mahdollistaisi autoliikenteen sujuvuuden priorisoinnin tärkeimmillä pääkaduilla ja rauhallisemman liikenneympäristön toteuttamisen paikalliskaduilla, joilla autoliikenteen tulisi palvella kadun asukkaita ja palveluita, ei läpiajtoa.

Oleskelun ja ympäristön viihtyisyyden näkökulmasta Porvoon tori nousi ylivoimaisesti eniten esille asukaskyselyn kehitystoiveissa (kuva 4). Asukkaat toivovat, että toria kehitettäisiin monipuolisena oleskelun alueena, jossa olisi enemmän tapahtumia, viihtyisyyttä ja erilaisia elementtejä, jotka mahdollistavat monenlaisen ajanvieton ja oleilun.

Kuva 4. Asukaskyselyssä merkityt kohteet, joissa viihtyisyyttä ja oleskelumahdollisuuksia tulisi kehittää.

Tärkeimmät nostot asukaskyselystä

Asukkaiden TOP 3 kävelyn kehittämistoimet:

1. Katupuiden lisääminen
2. Pyöräliikenteen ja kävelyn erottelu
3. Avoimen ja julkisen oleskelutilan lisääminen

90 % vastaajista pitää kävelyn olosuhteiden ja viihtyisyyden parantamista Porvoon keskustassa tärkeänä.

60 % on sitä mieltä, että viihtyisyyttä tulisi lisätä, vaikka se veisi tilaa pysäköinniltä ja autoliikenteeltä.

Asukaskyselyn vastaajista **63 %** on tyytymättömiä torin kävely-ympäristön viihtyisyyteen.

Kävelyn edistämiseen liittyvät keskusta-alueen hankkeet

Porvoossa on suunnitteilla tai rakenteilla useita kaupunkikehityshankkeita, jotka vaikuttavat myös kävelyn olosuhteisiin keskustassa ja sen läheisyydessä.

Torin ja lähikatujen kehittämissuunnitelma

Porvoon torin uusi asemakaava hyväksyttiin vuonna 2022, ja sen pohjalta laadittiin yleisen alueen suunnitelma torin ja sitä ympäröivien katujen uudistamisesta. Suunnitelmassa linja-autopysäkit siirretään toria ympäröiville kaduille, ja nykyinen tori sekä linja-autoaseman ja Lundin kauppakeskuksen edessä oleva kävelyalue uudistetaan. Alueelle on suunniteltu monipuolisia toiminnallisia alueita torimyyntiin, oleskeluun, leikkiin ja pelailuun. Lisäksi suunnitelma sisältää runsaasti uusia istutettavia puita ja muuta katuvihreää. Rauhankadulle ja Piispankadulle on osoitettu erilliset jalkakäytävät ja pyörätiet, mikä parantaisi liikkumisen olosuhteita sekä jalankulkijoille että pyöräilijöille.

Suunnitelma oli nähtävillä maaliskuussa 2025. Nähtävilläolon jälkeen suunnitelma hyväksyttiin viranhaltijapäätöksellä, mutta kaupunkikehityslautakunta käytti otto-oikeuttaan hyväksymispäätökseen. Torin ja siihen liittyvien katujen suunnittelu on toistaiseksi keskeytetty ja voi edetä vasta, kun kaupunki tekee päätökset investointikohteiden ajoituksesta ja budjetoinnista.

Rihkamatori

Rihkamatori toimii tärkeänä saapumispisteenä Vanhaan Porvooseen. Nykyisin aukio on käytössä pysäköintialueena ja jalankulku on ohjattu aukion reunoille. Aukio on meluisa ja epäviihtyisä, ja yhdessä Mannerheiminkadun kanssa se muodostaa selkeän estevaikutuksen keskustan ja Vanhan Porvoon välillä. Kunnantalon ja Rihkamatorin asemakaavamuutos on parhaillaan käynnissä. Mätäjärven pysäköintialueen kehittäminen ja keskustan pysäköintiratkaisujen kokonaisuus vaikuttavat Rihkamatorin alueen kehittämiseen.

Porvoon puistokatu

Porvoon puistokatu on lähivuosien keskeisiä kaupunkikehityshankkeita. Hankkeen tavoitteena on Porvoon puistokadun kehittäminen viihtyisäksi katualueeksi. Porvoon puistokatu korvaa entisen Läntisen Mannerheiminväylän. Yleinen tiealue on siirtynyt ELY:ltä kaupungin hallintaan katualueena syyskuussa 2025. Katuympäristöä kehitetään korkealaatuisena kävelyn ja pyöräilyn kaupunkiympäristönä, jossa ajoneuvoliikenne ja joukkoliikenne on sujuvaa. Alueen kaavarungossa ja asemakaavoissa kadun varrelle on osoitettu uutta asuin- ja liikerakentamista.

Länsirannan K-Citymarket

Porvoonjoen länsirannalle Taidetehtaan yhteyteen on rakenteilla kortteli, joka pitää sisällään uuden K-Citymarketin, asuntoja ja hotellin. Rakentamisen yhteydessä parannetaan jalankulun olosuhteita Taidetehtaan rantakadulla ja Läntisen Aleksanterinkadun liittymässä. Taidetehtaan alueen kehittyminen eheyttää Porvoon keskustaa ja tukee entistä paremmin kävelen liikkumista keskustan alueella.

Kokonniemen liikuntakeskus

Porvoon kaupunginvaltuusto on käynnistänyt uuden Kokonniemen liikuntakeskuksen suunnittelun. Kokonniemi sijaitsee keskeisellä paikalla Porvoossa ja on tunnettu suosituista liikunta- ja ulkoilumahdollisuuksistaan, kuten urheiluhalleista ja ulkoilumetsistä. Tavoitteena on luoda Kokonniemestä entistä monipuolisempi liikuntakeskus, joka tarjoaa liikuntatiloja, tapahtumia ja palveluita sisällä ja ulkona. Kehittyvä Kokonniemi -hanke koostuu kahdesta osaprojektista:

- Uudisrakennusprojekti, johon sisältyvät jäähalli, matalan kynnyksen ulkoliikuntapaikat ja monitoimiareena.
- Infraprojekti, joka kattaa kadut, pysäköintialueet ja ulkokentät. Suunnitelmassa huomioidaan myös kävely-yhteyksien kehittäminen keskustan ja Kokonniemen välillä.

2.2 Kävelyn ja oleskelun edistämisen tavoitteet

Kehitetään turvallisia ja esteettömiä kävelyreittejä kaikille.

Kehittämislinjaukset:

- Kehitetään keskustaa kävelyystävälliseksi.
- Parannetaan reittien esteettömyyttä ja vähennetään joen estevaikutusta.
- Parannetaan torin ja vanhan kaupungin välistä yhteyttä.
- Kehitetään matkailun ja virkistyskävelyn reittejä.
- Huomioidaan levähdyspaikat osana reittien ja ympäristön kehittämistä.

Vahvistetaan keskustan ja torin roolia viihtyisänä kohtaamispaikkana.

Kehittämislinjaukset:

- Luodaan monikäyttöisiä ja turvallisia oleskelu- ja kohtaamispaikkoja eri-ikäisille.
- Parannetaan kaupunkiympäristön viihtyisyyttä ja ilmastokestävyyttä hyödyntämällä monipuolisia viher- ja hulevesiratkaisuja.

Kannustetaan eri ikäryhmiä kävelyyn ja aktiiviseen kaupunkielämään.

Kehittämislinjaukset:

- Kannustetaan asukkaita kävelemään ja osallistumaan ympäristön viihtyisyyden kehittämiseen.
- Kehitetään ratkaisuja, jotka innostavat lapsia ja nuoria kävelemään ja käyttämään kaupunkitilaa.
- Edistetään mahdollisuuksia hyödyntää aukioita ja katutilaa erilaiseen toimintaan.

Suunnitteluperiaatteet kävely-ystävällisen keskustan kehittämiseksi

Porvoon tavoitteena on kehittää keskustaa entistä kävely-ystävällisemmäksi parantamalla reittien turvallisuutta, esteettömyyttä ja ympäristön viihtyisyyttä. Laadukkaan kävely-ympäristön suunnitteluratkaisut määräytyvät muun muassa kadun käyttötarkoituksen, liikennemäärien, kaupunkitilan luonteen ja käytettävissä olevan tilan mukaan. Samat suunnitteluratkaisut eivät siis sovellu kaikkiin katu-ympäristöihin. Esimerkiksi kävelykaduilla korostuvat yksityiskohdat ja oleskelumahdollisuudet, kun taas pääkaduilla painopiste on turvallisissa ylityksissä ja melun hallinnassa. Jokaisessa katu-ympäristössä tarvitaan kuitenkin ratkaisuja, jotka tukevat jalankulkijoiden turvallista, sujuvaa ja miellyttävää liikkumista sekä luovat toimivan ja viihtyisän kaupunkitilan.

Seuraavilla sivuilla kuvataan katuluokittain kävelyn kannalta keskeisten suunnitteluperiaatteiden tavoitetilaa. Näitä periaatteita on tarkoitus soveltaa Porvoon keskustassa katuja kehitettäessä.

Tällä hetkellä Porvoon keskustassa ei ole selkeää katuverkon hierarkiaa, jossa ympäristö selvästi viestisi käyttäjälle kunkin kadun pääkäyttötarkoituksen. Hierarkian laatiminen on välttämätön ja ensimmäinen askel kävelyn ja oleskelun olosuhteiden parantamiseksi. Keskustan liikenneverkkosuunnitelman ja hankkeistussuunnitelman laatiminen on määritelty tämän ohjelman toimenpiteeksi (toimenpide 1, s. 29).

Eri katuluokkien pääkäyttötarkoitukset

Kävelykadut

Kävelykadut ovat jalankulkijoille suunniteltuja katuja, joissa autoliikenne on rajoitettu tai kokonaan kielletty.

Paikalliskadut

Paikalliskadut palvelevat asuinalueita: autoliikenne on rauhallista, pyöräliikenne kulkee ajoradalla ja kävelylle on rauhallinen tila.

Kokoojakadut

Kokoojakadut kokoavat paikallista autoliikennettä ja ohjaavat sitä pääkatuverkolle.

Pääkadut

Pääkatujen tarkoitus on välittää autoliikennettä sujuvasti ja tehokkaasti eri alueiden välillä.

Kävelykatujen kävely-ympäristö

Kävelykaduilla kävelijällä on vapaus liikkua kadulla omaan tahtiin ja mihin suuntaan tahansa, ilman huolta ajoneuvoliikenteestä.

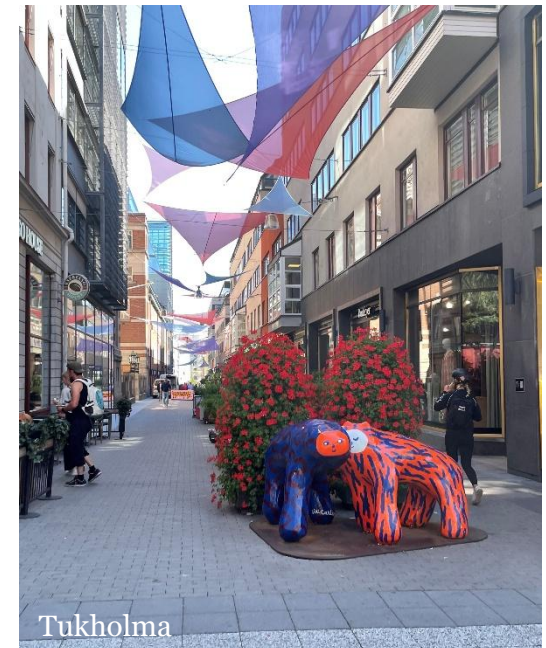
Kävelykatuja on eri tyyppisiä riippuen siitä, minne ne sijoittuvat. Asuinalueilla kävelykadut voivat rajautua asuintaloihin ja viheralueisiin, kun taas keskustojen kävelykadut ovat usein vilkkaita asiointikatuja, joiden varrella kivijalkaliikkeen avautuvat kadulle ja luovat elävää kaupunkitunnelmaa.

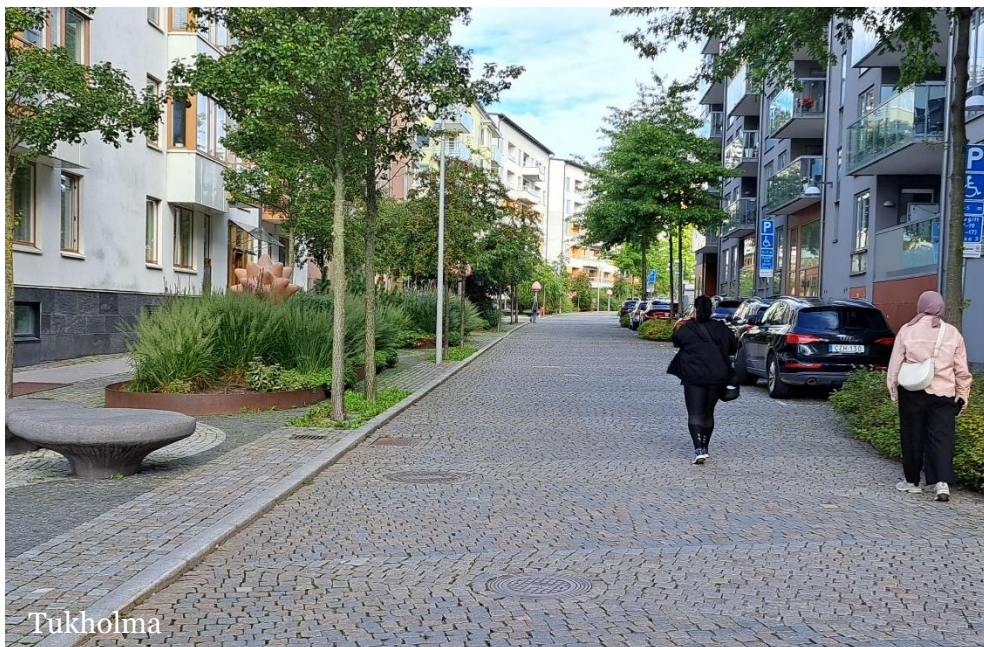
Kävelykaduilla suunnitteluratkaisuissa korostuvat ihmisen mittakaava, kiinnostavat yksityiskohdat ja monipuoliset oleskelumahdollisuudet. Suunnitteluratkaisuissa on usein tilaa leikkisyydelle, toiminnalle ja tapahtumille, mikä tekee ympäristöstä houkuttelevan ja elämyksellisen.

Kävelykatujen suunnitteluperiaatteet soveltuvat myös aukoiden ja torien suunnitteluun.

Kävelykaduilla suositeltavat suunnitteluratkaisut

- Moottoriajoneuvoilla ajo kielletty (huolto- ja pelastusreitit suunnitellaan, huoltoliikenne aikarajoitettua).
- Kadulla ei ole pysäköintiä.
- Pyöräliikenne sallittu, mutta pyöräilijöiden tulee sopeutua kävelijöiden tahtiin.
- Katuvihreällä ja oleskelupaikoilla luodaan viihtyisää ja oleskeluun houkuttelevaa katutilaa.
- Katutilan leikittävyyttä voidaan lisätä esim. katutaiteen ja kiinnostavien katukalusteiden avulla.
- Laadukkailla materiaalivalinnoilla lisätään kadun viihtyisyyttä ja korostetaan ihmisen mittakaavaa.

Paikalliskatujen kävely-ympäristö

Paikalliskadut ovat autoliikenteen verkostossa vähiten käytettyjä, ja niiden on tarkoitus palvella kadun varren asukkaita ja toimijoita. Autolla saavutaan ja lähdetään paikalliskatuja pitkin, mutta niitä ei ole tarkoitus käyttää läpikulkemiseen. Maltilliset liikennemäärät ja -nopeudet tekevät paikalliskaduista rauhallisia ja miellyttäviä sekä kävelijöille että pyöräilijöille. Pyöräilijät voivat liikkua turvallisesti ajoradalla autoliikenteen seassa, ja kävelijöille on esteetön tila jalkakäytävällä.

Rauhallinen liikennenympäristö tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet kehittää viihtyisää katu ympäristöä, jossa kävely on ensisijainen liikkumismuoto. Paikalliskatujen ilmeen tulisi erottua selkeästi muista katuverkon kaduista – ympäristön tulee viestiä käyttäjille, että kadulla liikutaan rauhallisemmin kuin pää- ja kokoojakaduilla.

Paikalliskaduilla suositeltavat suunnitteluratkaisut

- Autoliikenteelle 20-30 km/h nopeusrajoitus.
- Kapeat ajoradat, hidasteet, kiveykset, yksisuuntaisuus, läpiajon estäminen ja muut rakenteelliset ratkaisut, jotka hiljentävät ajonopeuksia.
- Pyöräliikenne ajoradalla.
- Pysäköinnin jaksottaminen katupuilla.
- Ylijäävän tilan käyttö katuvihreälle ja oleskelupaikoille.
- Pihakatu yhdistettynä liikennettä rauhoittaviin fyysisiin ratkaisuihin on usein toimiva järjestely paikalliskaduilla.

Kokoojakatujen kävely-ympäristö

Kokoojakadun tehtävänä on yhdistää tonttikadut ja pääkadut sekä välittää liikennettä sujuvasti ja turvallisesti näiden välillä. Kokoojkatu kerää autoliikennettä asuntokaduilta ja ohjaa sen pääväylille, mutta palvelee samalla jalankulkua, pyöräilyä ja joukkoliikennettä.

Kokoojakadun suunnittelun lähtökohtana on yhdistää liikenteen sujuvuus, turvallisuus ja viihtyisyys niin, että katu toimii sekä liikenteen välittäjänä että osana elävää kaupunkitilaa.

Kokoojakailla suositeltavat suunnitteluratkaisut

- Jalankulku ja pyöräliikenne erotellaan toisistaan sekä autoliikenteestä omille väylilleen.
- Yleinen nopeusrajoitus 40 km/h, voi vaihdella ympäristön mukaan välillä 30 – 40 km/h.
- Puut ja istutukset sijoitetaan ajoradan suuntaisesti ajoradan ja jalankulun väliin.
- Kadun ylitykset tehdään turvallisiksi joko rakenteellisin hidastein tai tarvittaessa liikennevaloin.
- Kokoojakatujen ja paikalliskatujen risteyksissä suositaan ylijatkettuja jalkakäytäviä.
- Penkkejä sijoitetaan sopivin väliajoin kadulle.

Oslo

Pääkatujen kävely-ympäristö

Pääkadut toimivat kaupungeissa autoliikenteen pääväylinä. Niiden suunnittelussa painottuvat autoliikenteen sujuvuus, kapasiteetti ja turvallisuus, mutta samalla on huomioitava myös jalankulun, pyöräliikenteen ja joukkoliikenteen toimivuus ja turvallisuus.

Pääkadut välittävät suuria liikennemääriä kaupungin eri alueiden välillä. Nopeusrajoitus on yleensä 40–50 km/h kaupunkialueella, ja kaduilla on usein useampi ajokaista tai erilliset kääntymiskaistat kumpaankin suuntaan.

Pääkadut eivät usein ole jalankulkijoille miellyttävempiä reittejä moottoriajoneuvoliikenteen määrän ja melun takia. Kävely-ympäristön viihtyisyyttä voidaan parantaa toteuttamalla riittävän leveät jalkakäytävät, erilliset pyörätiet sekä vihervyöhykkeet, jotka vähentävät melua ja pölyä sekä lisäävät visuaalista miellyttävyyttä.

Pääkaduilla suositeltavat suunnitteluratkaisut

- Jalankulku ja pyöräliikenne erotellaan toisistaan sekä autoliikenteestä omille väylilleen.
- Kadunylitykset ovat valo-ohjattuja.
- Autoliikenteelle 40-60 km/h nopeusrajoitus.
- Katupuut ja erotuskaistat kadun suuntaisesti.
- Kadunvarsipysäköintiä vain erikoistapauksissa.

2.3 Kävelyn tärkeimmät reitit

Työssä määritettiin kävelyn kannalta tärkeimmät reitit Porvoon keskustassa (kuva 5, s. 24). Näillä reiteillä jalankulkijoiden olosuhteisiin, liikkumisen turvallisuuteen ja miellyttävyyteen sekä ympäristön viihtyisyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Ohjelman yhtenä toimenpiteenä on laatia Porvoon keskustaan liikenneverkkosuunnitelma (s. 29). Tässä työssä tunnistetut tärkeimmät kävelyn reitit toimivat liikenneverkkosuunnitelman lähtötietona. Tavoitteena on, että reitit huomioidaan keskustan katuverkon hierarkian määrittelyssä sekä liikennejärjestelmän ja katujen tarkemmassa suunnittelussa.

Kävely-ympäristön parantamisen toimenpiteitä kannattaa keskittää sinne, missä luontaisesti liikkuu eniten ihmisiä jalan. Näitä ovat yleisesti reitit kaupungin tärkeiden kohteiden välillä sekä sellaiset kadut, missä on paljon palveluita. Seuraavalla sivulla olevalla kartalla esitetyt reitit perustuvat asukaskyselyssä asukkaiden merkitsemiin käytetyimpiin kävelyreitteihin, Brutus-ennustemallin kävelijämääriin, julkisten ja kaupallisten palveluiden ja keskustan vetovoimakohteiden sijainteihin, sekä ohjelman työryhmään kuuluvien asiantuntijoiden näkemyksiin.

Matkailun ja virkistyksen kannalta merkittävimmät reitit

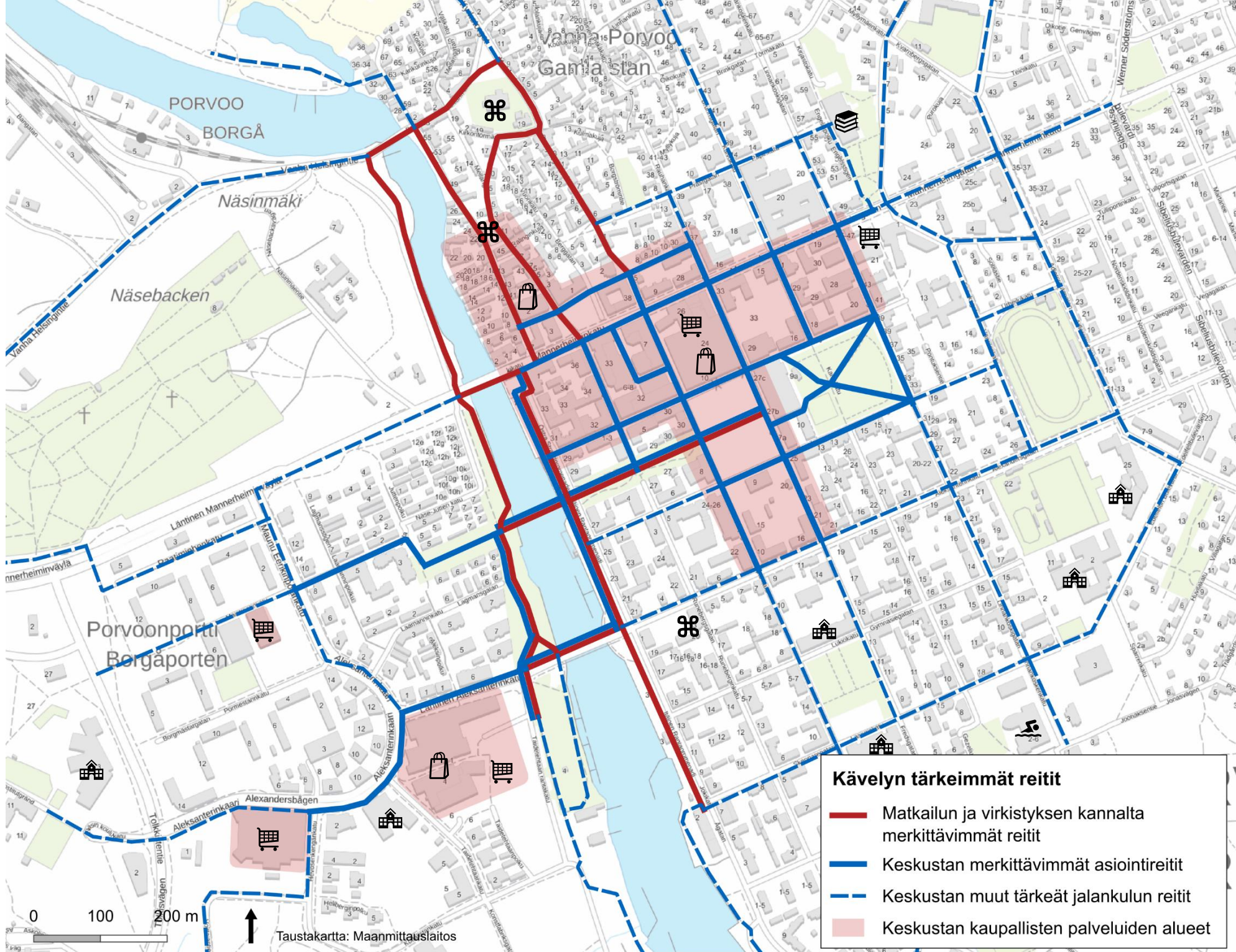
Reitit kulkevat kauniissa ja historiallisessa ympäristössä torin, Vanhan Porvoon ja Taidetehtaan välillä. Reitit seuraavat Porvoonjoen rantaa sekä Vanhan Porvoon mukulakivikatuja, tarjoten matkailijoille elämyksellisen kaupunkikokemuksen. Jokirannan reitit ovat myös tärkeitä virkistyskävelyreittejä kaupungin asukkaille. Reitti johtaa torille, joka toimii monille matkailijoille keskeisenä Porvooseen saapumisen ja lähtemisen pisteenä.

Keskustan merkittävimmät asiointireitit

Reitit sijoittuvat kaduille, joiden varrella on julkisten ja kaupallisten palveluiden keskittymiä sekä muita vetovoimakohteita, kuten puistoja. Reittien varrella sijaitsevat lukuisat kivijalkaliikkeitä tuovat kaduille elävyyttä ja kiinnostavuutta. Asiointireitit ovat erityisen tärkeitä asukkaiden arjen liikkumisen ja keskustassa asioinnin kannalta, mutta ne palvelevat myös matkailijoita ja muodostavat keskeisen osan keskustan kaupunkielämästä.

Keskustan muut tärkeät jalankulun reitit

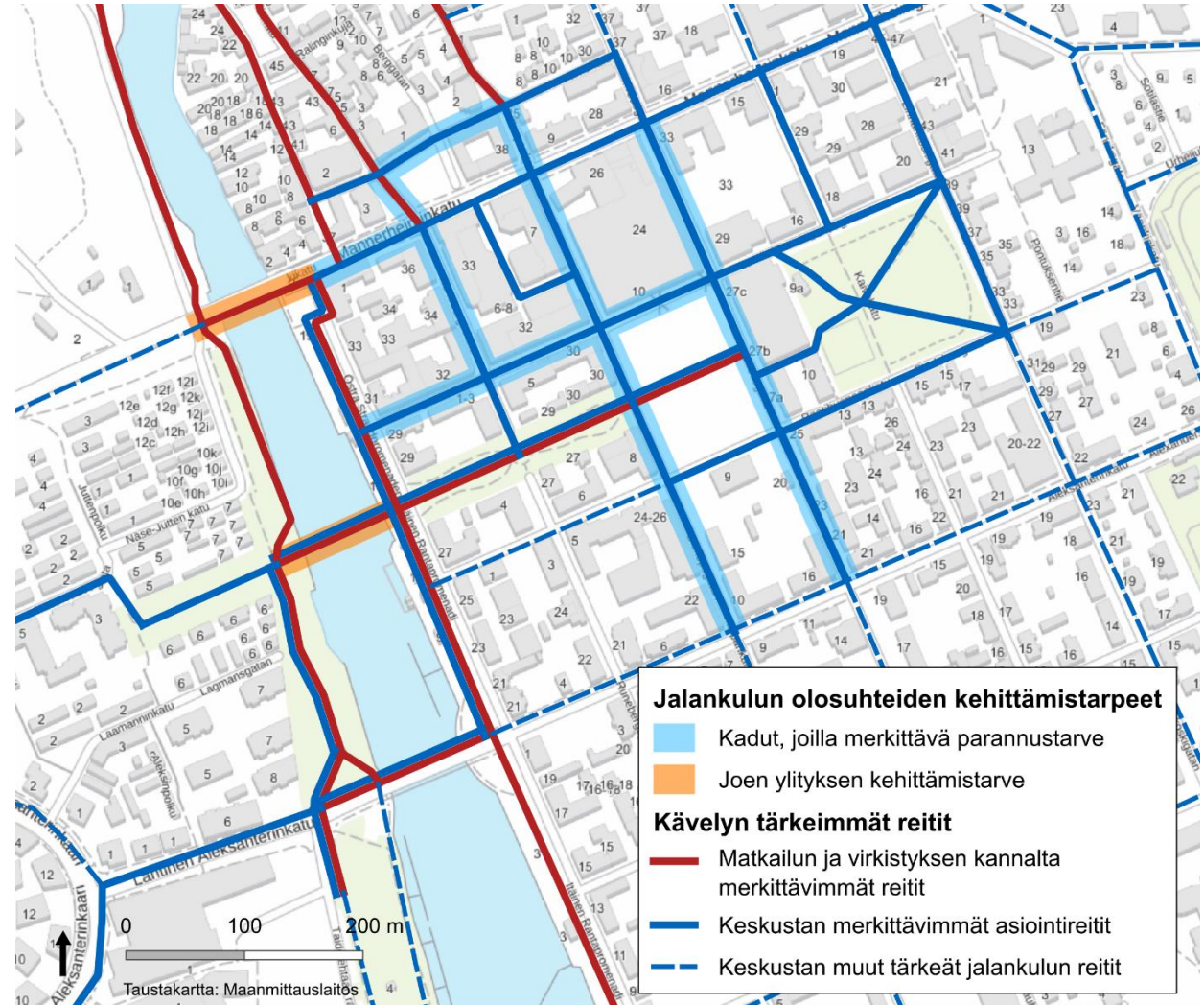
Näihin kuuluvat reitit, jotka johtavat asuinalueilta ydinkeskustaan sekä esimerkiksi keskustan kouluihin. Reittien varrella ei kuitenkaan ole merkittävästi kivijalkaliikkeitä tai kaupallisia palveluita, joten niiden merkitys liittyy ensisijaisesti arjen liikkumiseen ja yhteyksiin keskeisiin kohteisiin.

Kuva 5. Keskustan tärkeimmät kävelyreitit.

Tärkeimpien kävelyreittien osalta tunnistettiin lisäksi ne kadut, joilla nykytilan ja kävelyn sekä oleskelun olosuhteiden parantamisen tavoitteiden välinen ero on suurin (kuva 6.). Näillä kaduilla on todettu merkittävä parannustarve jalankulun turvallisuuden ja viihtyisyyden osalta. Samalla niillä on paljon kehittämispotentiaalia, sillä katujen varrella on paljon kivijalkaliiketiloja ja ne palvelevat asiointikävelyä. Näihin katuihin kuuluvat erityisesti Rauhankatu, Piispankatu, Lundinkatu, Runeberginkatu ja Rihkamakatu.

Lisäksi tunnistettiin tarve kehittää joen ylityksiä Mannerheiminkadun kohdalla ja kävelysillalla, erityisesti esteettömyyden sekä jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteiden parantamiseksi.

Kuva 6. Keskustan kadut, joilla tunnistettu olevan merkittävä parannustarve jalankulun turvallisuuden ja viihtyisyyden osalta.

3

Toimenpide- ohjelma

3.1 Kävelyn ja oleskelun edistämisen toimenpiteet

Porvoon kävelyn ja oleskelun edistämishjelma sisältää yhteensä 25 toimenpidettä, jotka on ryhmitelty teemoittain ohjelman tavoitteiden ja kehittämislinjausten mukaisesti. Toimenpiteet keskittyvät jalankulkuverkoston ja esteettömyyden parantamiseen, keskustan viihtyisyyden ja houkuttelevuuden lisäämiseen sekä asukkaiden kannustamiseen kävelyn ja kaupunkitilan aktiiviseen käyttöön.

Toimenpiteiden sisältö ja vastuut on kuvattu tarkemmin seuraavilla sivuilla. Ohjelmaan sisältyvien toimenpiteiden laajuus vaihtelee: osa on kevyitä ja nopeasti toteutettavia, kun taas toiset ovat laajoja ja vaativia projektikonaisuuksia, jotka edellyttävät tarkempaa suunnittelua ja suurempia investointeja.

Kävelyn ja oleskelun edistäminen edellyttää laajaa yhteistyötä kaupungin organisaation, asukkaiden, yhdistysten ja yritysten kesken. Kaupungin toimijoiden tulee jakaa yhteinen näkemys tavoitteista ja käytettävistä keinoista. Toimi- ja palvelualueille tulee varata ohjelman toteuttamiseen riittävät henkilöstöresurssit ja määrärahat.

Kävelyn ja oleskelun olosuhteiden parantamisen kannalta merkittävimmät ja vaikuttavimmat toimenpiteet on merkitty tähtisymbolilla.

Tavoite 1.

Kehitetään turvallisia ja esteettömiä kävelyreittejä kaikille.

Kehittämislinjaukset ja toimenpiteet

Kehitetään keskustaa kävely-ystävälliseksi

- ★ 1. Keskustan liikenneverkkosuunnitelman ja hankkeistussuunnitelman laatiminen

Parannetaan reittien esteettömyyttä ja vähennetään joen estevaikutusta

- ★ 2. Esteettömien reittien määrittäminen ja kehittäminen
- ★ 3. Esteetön joenylitys jalankululle ja pyöräliikenteelle Mannerheiminkadun kohdalla
- 4. Vanhan kaupungin esteetön reitti

Parannetaan torin ja Vanhan Porvoon välistä yhteyttä

- ★ 5. Kävelyakselin muodostaminen torin ja Vanhan Porvoon välille

Kehitetään matkailun ja virkistyskävelyn reittejä

- 6. Jalankulun opastuksen täydentäminen
- 7. Näsinmäen rannan yhteyden kehittäminen

Huomioidaan levähdyspaikat osana reittien ja ympäristön kehittämistä

- 8. Lisätään penkkejä ja levähdyspaikkoja tärkeimmille kävelyreiteille

- ★ Merkittävimmät ja vaikuttavimmat toimenpiteet

Kehittämislinjau:

Kehitetään keskustaa kävely-ystävälliseksi

1. Keskustan liikenneverkko suunnitelman ja hankkeistussuunnitelman laatiminen

Porvoon keskustaan laaditaan liikenneverkko suunnitelma, joka huomioi kaikkien liikennemuotojen tarpeet ja edistää turvallista liikkumista.

Suunnitelmassa määritetään katuverkon hierarkia (pääkadut, kokoojakadut, paikalliskadut) ja kaikkien liikennemuotojen suunnitteluratkaisujen periaatteet eri katutyypeillä.

Suunnitelmassa otetaan huomioon olemassa olevat suunnitelmat, joita ovat mm.

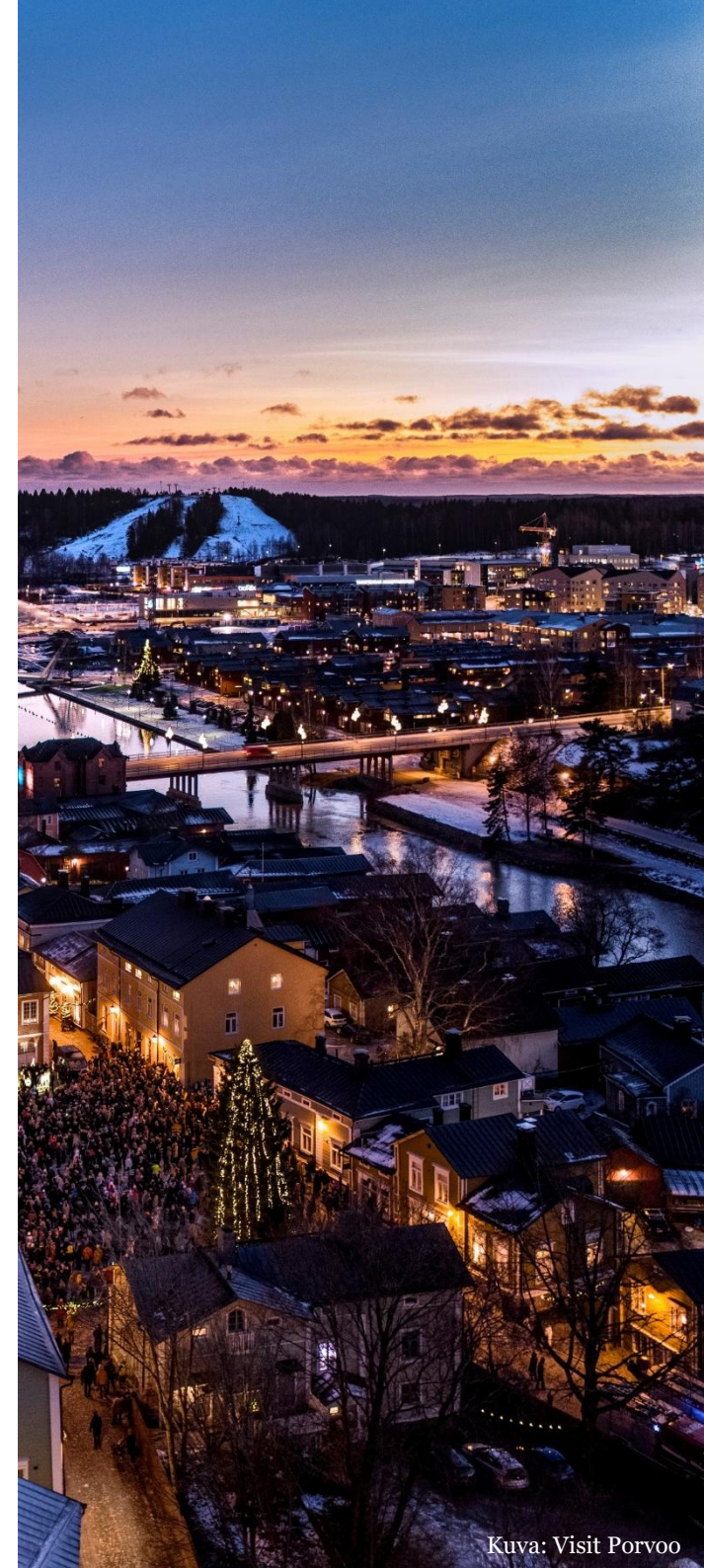
- pyöräliikenteen tavoiteverkko
- pysäköintiselvitys
- torin ympäristön kehittämissuunnitelma
- kävelyn pääreitit

Liikenneverkko suunnitelmaan sisällytetään hankkeistussuunnitelma, jossa määritellään kehittämistä vaativien katujen toteuttamisjärjestys sekä laaditaan alustava kustannusarvio.

Toimenpiteen vaiheistus ja aikataulu:

1. Projektin suunnittelu 2026
2. Projektin toteutus 2027

Vastuutahot: **kaupunki-infra**, kaupunkisuunnittelu

Kehittämislinjauk:

Parannetaan reittien esteettömyyttä ja vähennetään joen estevaikutusta

2. Esteettömien reittien määrittäminen ja kehittäminen

Määritetään keskusta-alueen tärkeimmät esteettömyysnäkökulmasta kehitettävät reitit. Reittien määrittelyssä huomioidaan julkisten ja kaupallisten palveluiden, joukkoliikennepysäkkien ja iäkkäiden asumispalveluiden sijainnit.

Kartoitetaan puutteet esteettömyydessä, priorisoidaan korjaustarpeet ja hankkeistetaan tarvittavat toimenpiteet.

Toimenpiteen vaiheistus ja aikataulu:

1. Esteettömien reittien määrittäminen v. 2027
2. Reittien esteettömyyskartoitus v. 2027-2028
3. Parannusten suunnittelu 2028-2029
4. Toteutuksen ajoittaminen ja yhteensovitus muiden infrahankkeiden kanssa 2029-

Vastuutaho: kaupunki-infra

3. Esteetön joenylitys jalankululle ja pyöräliikenteelle Mannerheiminkadun kohdalla

Tavoitteena on toteuttaa esteetön yhteys joen yli jalankulkijoille ja pyöräilijöille Mannerheiminkadun kohdalla. Vaihtoehtoina ovat:

1. nykyisen sillan uusiminen matalana siltana, kun sillan peruskorjaus tai uusiminen tulee ajankohtaiseksi, tai
2. uuden, matalalla sijaitsevan jalankulku- ja pyöräliikennesillan rakentaminen nykyisen sillan viereen.

Matalampi silta parantaa kaupungin sisäisiä yhteyksiä ja palvelee sekä asukkaita että matkailijoita. Matala silta sujuvoittaa liikkumista kävellen ja pyöräillen, vähentää jalankulun ja pyöräliikenteen konflikteja muilla silloilla, sekä lisää liikuntaesteisten liikkumismahdollisuuksia kaupungissa.

Nykyinen Mannerheiminkadun silta ei tarjoa riittävää turvallisuutta jalankulkijoille. Sillalla ei ole tilaa pyöräliikenteelle, ja se on vaikeakulkuinen liikuntaesteisille.

Toimenpiteen vaiheistus ja aikataulu :

1. Selvitetään ja edistetään väliaikaisen ratkaisun toteuttamista
2. Pysyvää ratkaisua tarkastellaan ja edistetään Puistokadun suunnittelun yhteydessä 2026-

Vastuutahot: **kaupunki-infra**, kaupunkisuunnittelu

Kehittämislinjauk:

Parannetaan reittien esteettömyyttä ja vähennetään joen estevaikutusta

4. Vanhan kaupungin esteetön reitti

Selvitetään mahdollisuutta toteuttaa Vanhaan Porvooseen esteetön jalankulkureitti (esim. Välikatu-Vanha silta). Reitti suunnitellaan kulttuurihistoriallisia arvoja kunnioittaen ratkaisulla, jotka soveltuvat esteettömään liikkumiseen.

Tavoitteena on parantaa Vanhan kaupungin saavutettavuutta ja mahdollistaa sujuva ja turvallinen kulku kaikille käyttäjäryhmille, erityisesti henkilöille, joilla on liikkumisrajoitteita.

Selvitetään rahoitusmahdollisuuksia suunnitteluun ja toteutukseen.

Vastuutaho: kaupunki-infra

Aikataulu: pidemmän aikavälin toimenpide

Kehittämislinjauk:

Parannetaan torin ja Vanhan Porvoon välistä yhteyttä

5. Kävelyakselin muodostaminen torin ja Vanhan Porvoon välille

Parannetaan kävelyn yhteyksiä Piispankadun, Lundinkadun ja Runeberginkadun sekä Rihkamatorin alueella. Tutkitaan suojatiejärjestelyjen kehittämistä Piispankadun ja Mannerheiminkadun sekä Runeberginkadun ja Mannerheiminkadun risteyksessä. Erityisesti kiinnitetään huomiota esteettömyyteen sekä jalankulun ja pyöräliikenteen odotustilojen toimivuuteen ja turvallisuuteen.

Vastuutahot: **kaupunki-infra**, kaupunkisuunnittelu

Aikataulu: 2026-

Kehittämislinjauk:

Kehitetään matkailun ja virkistyskävelyn reittejä

6. Jalankulun opastuksen täydentäminen

Kartoitetaan puuttuvat tai epäselvät jalankulkuopasteet erityisesti matkailijoiden kannalta. Painopisteenä ovat opasteet, jotka ohjaavat kävijöitä pysäköintialueilta ja joukkoliikenteen pysäkeiltä keskeisiin kohteisiin, kuten nähtävyyksiin, puistoihin ja palveluihin.

Suunnitellaan opasteet osaksi yhtenäistä reittikokonaisuutta, joka tukee myös kansallisen kaupunkipuiston ja virkistysreittien saavutettavuutta.

Vaihe 1: Nykyisten opasteiden inventointi 2027

Vaihe 2: Suunnittelu ja toteutus 2028–2029

Vastuutaho: kaupunki-infra

7. Näsinmäen rannan yhteyden kehittäminen

Kehitetään Länsirannan pohjoisosassa jokirannan saavutettavuutta ja viihtyisyyttä. Tavoitteena on vahvistaa alueen vetovoimaa sekä luoda paremmat edellytykset alueen virkistyskäytölle.

Vaihe 1: Lisätään rannan viihtyisyyttä kevyillä ja nopeasti toteutettavilla parannustoimenpiteillä, kuten istutusastioilla, penkeillä ja oleskeluryhmillä. Siistitään ja parannetaan myös Mannerheiminkadun sillan alapuolisen alueen ilmettä.

Vastuutaho: kaupunki-infra

Aikataulu: 2026-2027

Vaihe 2: Luodaan asemakaavoituksen keinoin edellytykset Tykkipuiston kehittämiselle sekä joenvarren jalankulku- ja pyöräilyreitit parantamiselle.

Vastuutaho: kaupunkisuunnittelu

Aikataulu: vireillä

Kehittämislinjau:

Huomioidaan levähdyspaikat osana reittien ja ympäristön kehittämistä

8. Lisätään penkkejä ja levähdyspaikkoja tärkeimmille kävelyreiteille

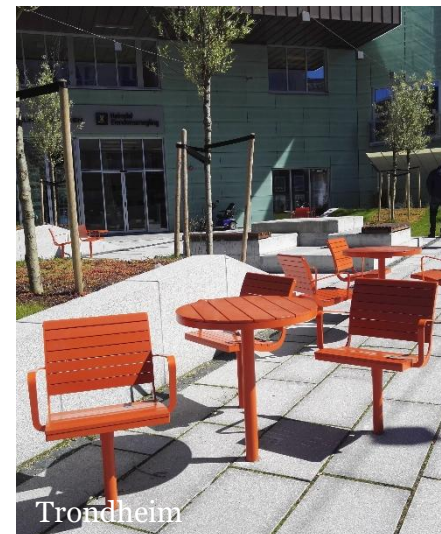
Lisätään penkkejä ja muita levähdyspaikkoja kaupungin keskeisille kävelyreiteille. Huomioidaan uusien hankittavien penkkien ja muiden istuinten valinnassa esteettömyys ja soveltuvuus eri käyttäjäryhmille sekä kunnossapidon näkökulma (hankinta- ja kunnossapitokustannukset, kestävyys). Levähdyspaikkojen kehittäminen liittyy osaltaan myös esteettömien reittien kehittämiseen (toimenpide 2).

Vastuutaho: kaupunki-infra

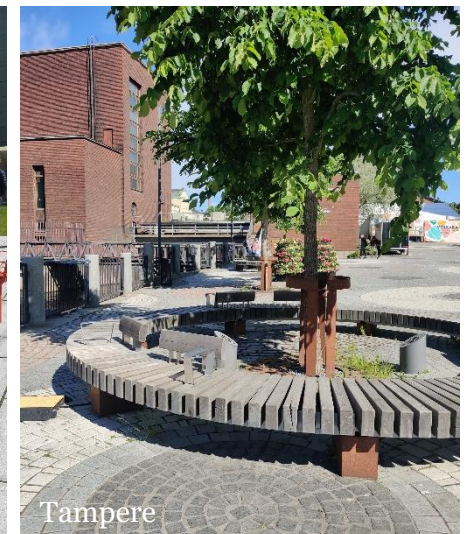
Aikataulu: 2027-

Porvoo, Gabriel Hagertin kuja

Trondheim

Tampere

Tavoite 2.

Vahvistetaan keskustan ja torin roolia viihtyisänä kohtaamispaikkana.

Kehittämislinjaukset ja toimenpiteet

Luodaan monikäyttöisiä oleskelu- ja kohtaamispaikkoja eri-ikäisille.

- ★ 9. Rihkamatorin kehittäminen
- ★ 10. Torin kehittäminen
- ★ 11. Kaupunginpuiston ja sen yhteyksien kehittäminen
- 12. Julkisen tilan toiminnallisuuden kehittäminen

Parannetaan kaupunkiympäristön viihtyisyyttä ja ilmastokestävyyttä hyödyntämällä monipuolisia viher- ja hulevesiratkaisuja.

- ★ 13. Linjaus monipuolisen katuvihreän ja hulevesiratkaisujen lisäämiseksi kaupunkirakenteeseen
- ★ 14. Katujen vehreyttäminen taskupuistojen avulla

- ★ Merkittävimmät ja vaikuttavimmat toimenpiteet

Kehittämislinjauk:

Luodaan monikäyttöisiä ja turvallisia oleskelu- ja kohtaamispaikkoja eri-ikäisille.

9. Rihkamatorin kehittäminen

Vaihe 1. Rihkamatorin kesäterassi

Suunnitellaan ja toteutetaan Rihkamatorille kesäterassi yhteistyössä keskustan ja Vanhan Porvoon ravintoloiden ja muiden toimijoiden kanssa. Toteutus sovitetaan yhteen Vanhan Helsingintien varrelle toteutettavan erityisesti matkailijoita palvelevan pysäköintialueen toteutuksen kanssa (valmistuu näillä näkymin 2028).

Vaihe 2: Rihkamatorin ja lähikatujen asemakaavan muutos ja toteutussuunnitelma

Laaditaan asemakaavamuutos ja toteutussuunnitelma Rihkamatorin ja lähikatujen kehittämissuunnitelmassa esitettyjen rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten pohjalta.

Vastuutahot: **kaupunkisuunnittelu**, kaupunki-infra, matkailu- ja tapahtumat

Keskustorin kesäkeidas ja kesäkatu Tampereella

Kehittämislinjaukset:

Luodaan monikäyttöisiä ja turvallisia oleskelu- ja kohtaamispaikkoja eri-ikäisille.

10. Torin kehittäminen

Edistetään torin kehittämistä voimassa olevan asemakaavan pohjalta. Haetaan torille lupaa ennakkoon hyväksytyksi anniskelupaikaksi, mikä helpottaa väliaikaisten tapahtumien ja torille tulevien toimijoiden anniskeluoikeuksien järjestämistä.

Vastuutahot: **kaupunki-infra**, kaupunkisuunnittelu, matkailu- ja tapahtumat

Aikataulu: 2026-

11. Kaupunginpuiston ja sen yhteyksien kehittäminen

Laaditaan kokonaissuunnitelma Kaupunginpuiston viihtyisyyden ja toiminnallisuuden kehittämiseksi puiston historialliset piirteet huomioon ottaen. Tavoitteena on parantaa puiston houkuttelevuutta eri ikäisten porvoolaisten ajanviettopaikkana. Osana suunnittelua toteutetaan puiston ja lähikatujen historiallinen inventointi sekä asukaskysely kehitystoiveista. Suunnitelmassa kartoitetaan puiston peruskorjaustarpeet, parannetaan yhteyksiä torilta ja tehdään suunnitelma puiston käytöstä sekä viihtyisyyden ja toiminnallisuuden kehittämisestä.

Vastuutahot: **kaupunki-infra**, kaupunkisuunnittelu

Aikataulu: 2027

Kehittämislinjauk:

Luodaan monikäyttöisiä ja turvallisia oleskelu- ja kohtaamispaikkoja eri-ikäisille.

12. Julkisen tilan toiminnallisuuden kehittäminen

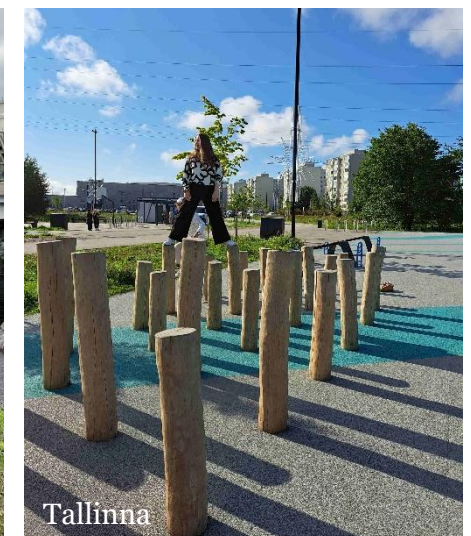
Lisätään virikkeitä ja toiminnallisia elementtejä kävelyreittien varrelle eri ikäryhmät huomioiden. Tavoitteena on lisätä viihtyisyyttä, liikkumismahdollisuuksia ja yhteisöllisyyttä.

Kehittämistoimia voivat olla esimerkiksi:

- Leikkisyyttä lisäävät elementit ja pienet seikkailuradat lapsille viheralueiden kehittämisen yhteydessä
- Nuorille suunnatut oleskelualueet tai skeitti-/parkour-elementit
- Eri ikäisille suunnatut ulkokuntoiluvälineet
- Grillipaikat ja istuskelualueet
- Luontoon ja kulttuuriin liittyvät opasteet ja taide-elementit reittien varrelle

Vastuutahot: **kaupunki-infra**, vapaa-aika

Aikataulu: 2027-

Kehittämislinjau:

Parannetaan kaupunkiympäristön viihtyisyyttä ja ilmastokestävyyttä hyödyntämällä monipuolisia viher- ja hulevesiratkaisuja.

13. Linjaus monipuolisen katuvihreän ja hulevesiratkaisujen lisäämiseksi kaupunkirakenteeseen

Laaditaan yhtenäinen linjaus ja ohjeistus katuvihreän ja hulevesiratkaisujen lisäämiseksi olemassa olevaan ja uuteen kaupunkirakenteeseen. Linjauksessa määritellään periaatteet ja tavoitteet erilaisten kaupunkiympäristöjen viherratkaisuille sekä luonnonmukaiselle hulevesien hallinnalle. Ohjeistus kattaa asemakaavoituksen, yleis- ja katusuunnittelun, toteutuksen ja ylläpidon.

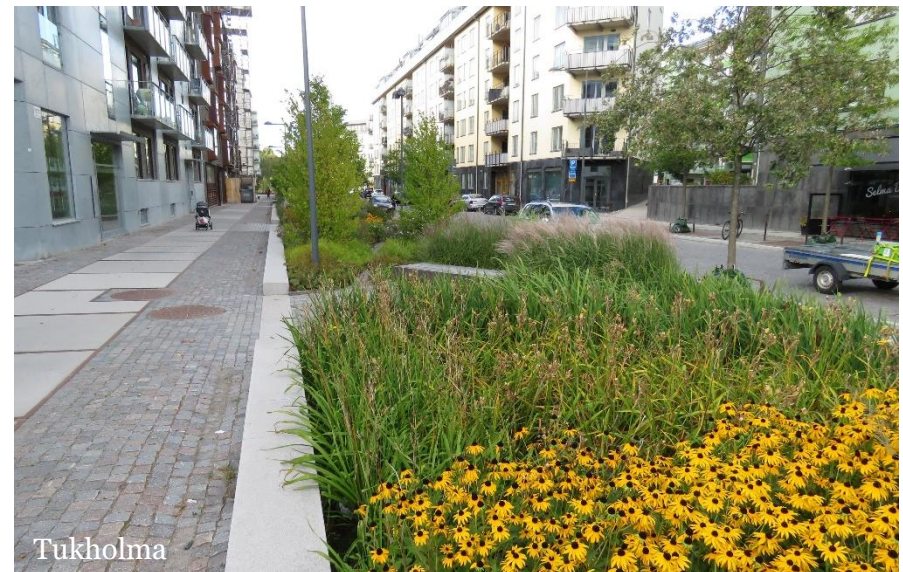
Linjauksen pohjalta valmistellaan päätöksentekoon vietävät periaatteet, jotka tukevat ratkaisujen pitkäjänteistä toteuttamista ja kunnossapitoa. Lisäksi toteutetaan kokeiluja valituilla alueilla ja hyödynnetään muiden kuntien ja kaupunkien hyviä käytäntöjä (benchmarkkaus) kehittämistyön tueksi.

Vastuutahot: **kaupunki-infra**, kaupunkisuunnittelu

Aikataulu: 2027-2028

Helsinki

Tukholma

Kehittämislinjaukset:

Parannetaan kaupunkiympäristön viihtyisyyttä ja ilmastokestävyyttä hyödyntämällä monipuolisia viher- ja hulevesiratkaisuja.

14. Katujen vehreyttäminen taskupuistojen avulla

Kartoitetaan katu ympäristön kohteet, joissa vihreyttä on tarpeen lisätä, ja tunnistetaan paikat, joihin voidaan toteuttaa pieniä taskupuistoja nopeasti ja kustannustehokkaasti.

Toimenpiteen vaiheistus ja aikataulu:

1. Potentiaalisten kohteiden kartoitus ja priorisointi 2027
2. Taskupuistojen suunnittelu ja toteutus 2028-

Vastuutaho: kaupunki-infra

Tavoite 3.

Kannustetaan eri ikäryhmiä kävelyyn ja aktiiviseen kaupunkielämään.

Kehittämislinjaukset ja toimenpiteet

Kannustetaan asukkaita kävelemään ja osallistumaan ympäristön viihtyisyyden kehittämiseen

15. Kävelyyn inspiroivat tapahtumat
16. Yhteisölliset kampanjat keskustan viihtyisyyden kehittämiseksi
17. Osallistavan budjetoinnin hyödyntäminen viihtyisyyden lisäämiseksi
18. Kävely osana matkaketjuja
19. Opastetut teemareitit ja niiden markkinointi

Kehitetään ratkaisuja, jotka innostavat lapsia ja nuoria kävelemään ja käyttämään kaupunkitilaa

20. Seikkailulliset ja pelillistetyt kävelyreitit lapsille ja nuorille
21. Kampanjointi vanhemmille lyhyiden matkojen kuljettamisesta luopumiseen
22. Nuorten kävelyä edistävät tapahtumat ja aktiviteetit

Edistetään mahdollisuuksia hyödyntää aukioita ja katutilaa erilaiseen toimintaan

23. Kaupunkitilan omaehtoisen käytön edistäminen
24. Kulttuuriavustusten viestintä ja kohdentaminen
25. Parklettien perustamisen edistäminen hinnoittelun ja viestinnän avulla

Kehittämislinjaukset:

Kannustetaan asukkaita kävelemään ja osallistumaan ympäristön viihtyisyyden kehittämiseen

15. Kävelyyn inspiroivat tapahtumat

Toteutetaan yhteisöllisiä ja osallistavia kampanjoita, joiden tavoitteena on kaunistaa ja elävöittää keskustan aluetta. Kampanjoiden avulla lisätään asukkaiden osallisuutta ja vahvistetaan paikallista yhteisöllisyyttä. Esimerkkejä toimenpiteistä ovat mm. käsityögraffitit (neulotut tai virkatut elementit kaupunkikalusteissa), kukkasipulien istutustalkoot tai yhteisölliset kukkateokset, joita asukkaat voivat suunnitella ja toteuttaa yhdessä.

Vastuutahot: **matkailu ja tapahtumat**, vapaa-aika

Aikataulu: 2027

16. Yhteisölliset kampanjat keskustan viihtyisyyden kehittämiseksi

Hyödynnetään tapahtumia kävelyyn innostavina kokemuksina. Tapahtumien yhteydessä viestitään alueella liikkumisesta kävelleen ja kannustetaan saapumaan tapahtumaan kestäväillä kulkumuodoilla. Tapahtumat voivat itsessään olla kävelyttäviä, jolloin reitti ja sisältö ohjaavat osallistujia liikkumaan alueella.

Vastuutahot: **matkailu ja tapahtumat**, vapaa-aika

Aikataulu: 2026-

Kehittämislinjauk:

Kannustetaan asukkaita kävelemään ja osallistumaan ympäristön viihtyisyyden kehittämiseen

17. Osallistuvan budjetoinnin hyödyntäminen viihtyisyyden lisäämiseksi

Osana osallistuvaa budjetointia korostetaan teemaa **kaunis, viihtyisä ja kävelijäystävällinen kaupunkiympäristö**, joka kutsuu kaikenikäisiä liikkumaan, viihtymään ja osallistumaan. Tavoitteena on kehittää kaupunkitilaa siten, että se tukee eri ikäisten kaupunkilaisten hyvinvointia, turvallisuutta ja aktiivisuutta sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä ja visuaalista houkuttelevuutta.

Vastuutaho: hallinto ja demokratia

Aikataulu: 2027-

18. Kävely osana matkaketjuja

Edistetään sujuvia ja houkuttelevia matkaketjuja – kuten kävely yhdistettynä bussiin, pyöräilyyn tai henkilöautoon – osana kestävästä liikkumisesta ja aktiivista kaupunkielämää. Matkaketjujen mahdollisuudet nostetaan esiin viestinnässä ja kampanjoissa, joissa korostetaan liikkumisen vapautta, aktiivista elämäntapaa ja kaupunkielämän saavutettavuutta. Viestitään ja markkinoidaan aktiivisesti Porvoon uudistuneesta bussijärjestelmästä ja sen hyödyistä eri käyttäjäryhmille.

Vastuutahot: **kaupunki-infra**, matkailu ja tapahtumat

Aikataulu: 2026-

19. Opastetut teemareitit ja niiden markkinointi

Hyödynnetään digitaalisia alustoja opastettujen teemareittien suunnitteluun ja markkinointiin. Teemareittien avulla tuodaan esiin alueen kulttuuria, historiaa, luontoa ja palveluita, ja kannustetaan asukkaita ja matkailijoita tutustumaan kaupunkiin kävellen tai pyöräillen. Markkinoinnissa korostetaan elämyksellisyyttä, saavutettavuutta ja kestävästä liikkumisesta. Reittien näkyvyyttä lisätään kampanjoinnilla sekä yhteistyöllä paikallisten toimijoiden kanssa.

Vastuutahot: **matkailu ja tapahtumat**, kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Aikataulu: 2027-

Kehittämislinjauk:

Kehitetään ratkaisuja, jotka innostavat lapsia ja nuoria kävelemään ja käyttämään kaupunkitilaa

20. Seikkailulliset ja pelillistetyt kävelyreitit lapsille ja nuorille

Muodostetaan seikkailullisia kävelyreittejä, jotka on suunniteltu erityisesti lapsille ja nuorille. Reitteihin yhdistetään pelillisiä elementtejä, kuten pisteiden keruuta, haasteita ja digitaalisia kartoja, jotka tekevät liikkumisesta hauskaa ja innostavaa. Huomioidaan reittien suunnittelussa liikenneturvallisuusnäkökulma.

Vastuutaho: vapaa-aika

Aikataulu: 2027-

21. Kampanjointi vanhemmille lyhyiden matkojen kuljettamisesta luopumiseen

Toteutetaan kampanjoita, jotka kohdistuvat vanhempiin ja kannustavat heitä pohtimaan vaihtoehtoja lasten lyhyiden matkojen kuljettamiselle. Viestinnässä korostetaan itsenäisen liikkumisen hyötyjä, turvallisuutta ja arjen aktiivisuutta.

Vastuutahot: vapaa-aika, kasvu ja oppiminen

Aikataulu: 2026-

22. Nuorten kävelyä edistävät tapahtumat ja aktiviteetit

Järjestetään tapahtumia, kuten kaupunkisuunnistuksia, valokuvaushaasteita, retkiä ja kilpailuja, jotka kannustavat nuoria liikkumaan jalan ja tutustumaan omaan lähiympäristöönsä uudella tavalla. Tapahtumien järjestäjinä mm. vapaa-ajan palvelualue, urheiluseurat ym.

Vastuutaho: vapaa-aika

Aikataulu: 2026-

Kehittämislinjaukset:

Edistetään mahdollisuuksia hyödyntää aukioita ja katutilaa erilaiseen toimintaan

23. Kaupunkitilan omaehtoisen käytön edistäminen

Kannustetaan asukkaita ja paikallisia toimijoita hyödyntämään kaupunkitilaa omaehtoisesti. Kaupunki toimii alustana, ja asukkaat, yritykset ja yhteisöt tapahtumien ja toiminnan järjestäjinä. Tavoitteena on madalta kynnystä julkisen tilan käyttöön esimerkiksi tapahtumissa, yritystoiminnassa tai pienimuotoisessa yhteisöllisessä toiminnassa.

Toimenpiteet:

- Varmistetaan, että lupien hakemiseen ja tapahtumasähköihin liittyvä tieto on ajantasaista ja helposti löydettävissä verkkosivuilla.
- Lisätään kannustavaa viestintää erilaisen toiminnan järjestämiseen liittyen. Viestitään tapahtumapaikoista, lupien hakemisesta ja tapahtumasähköistä.
- Vuoden 2026 alusta toripaikkojen varaaminen ja hinnoittelu siirtyy verkkokauppaan, ja prosessia yksinkertaistetaan.
- Selvitetään mahdollisuus tarjota tilavarausjärjestelmällä varattavaksi tilapäiseen käyttöön myös muita paikkoja kuten puistoja, aukioita ja muita julkisia tiloja.
- Selvitetään mahdollisuus tarjota maksuttomia paikkoja tai ajankohtia ei-kaupallisen käytön edistämiseen.

Vastuutahot: **matkailu ja tapahtumat**, kaupunki-infra

Aikataulu: 2026-

24. Avustusten ja kumppanuuksien viestintä ja kohdentaminen (esim. kulttuuriavustukset)

Lisätään tiedotusta ja kannustetaan aktiivisesti kulttuuriavustusten hyödyntämiseen. Selvitetään mahdollisuuksia ohjata avustuksia tietyille alueille tai ajanjaksoille, esimerkiksi tukemaan toimintaa hiljaisempina kausina.

Vastuutaho: vapaa-aika

Aikataulu: 2027-

Kehittämislinjaukset:

Edistetään mahdollisuuksia hyödyntää aukioita ja katutilaa erilaiseen toimintaan

25. Parklet-terassien perustamisen edistäminen hinnoittelun ja viestinnän avulla

Kannustetaan yrittäjiä perustamaan parklet-terasseja tarjoamalla mahdollisuus vuokrata pysäköintipaikka terassikäyttöön edullisemmalla hinnalla. Lisätään parklet-terassien hinnat maksutaulukoihin ja toteutetaan matalan kynnyksen kokeilu, jossa hinnat ovat erityisen alhaiset, jotta kokeilu houkuttelee uusia toimijoita. Viestitään kokeilusta yrittäjille.

Vastuutaho: kaupunki-infra

Aikataulu: 2027

3.2 Seuranta

Kävelyn ja oleskelun kehittämisen seuranta

Kävelyn ja oleskelun edistämiseksi asetettujen tavoitteiden ja kehittämissuunnitelmien toteutumista arvioidaan seurantamittarien avulla (taulukko 2, s. 49). Seurannan tarkoituksena on varmistaa, että toimenpiteet etenevät suunnitellusti ja tukevat asetettuja tavoitteita. Lisäksi seurannasta saatava tieto lisää ymmärrystä kävelyn hyödyistä, auttaa perustelemaan uusien toimenpiteiden tarpeellisuutta, sekä helpottaa saamaan niiden suunnittelulle ja toteutukselle tukea ja rahoitusta. Seurantatieto kävelyn ja pyöräliikenteen määristä on myös edellytys esimerkiksi valtion investointituen hakemiselle.

Mittareiden muodostamisessa mukailtiin neliportaista vaikuttavuuden arviointimallia, joka koostuu panoksista, tuotoksista, vaikutuksista ja vaikuttavuudesta. Seurattavat mittarit keskittyvät tuotoksiin – eli toimenpiteisiin, joita kaupunki toteuttaa kävelyn ja oleskelun edistämiseksi – sekä vaikutuksiin, jotka kuvaavat konkreettisia muutoksia ihmisten käyttäytymisessä, tyytyväisyydessä ja näkemyksissä. Mittarit on valittu niin, että tieto on joko saatavilla olemassa olevista lähteistä, helposti tuotettavissa tai kaupungilla on jo alustavia toimenpiteitä niiden seurannan kehittämiseksi.

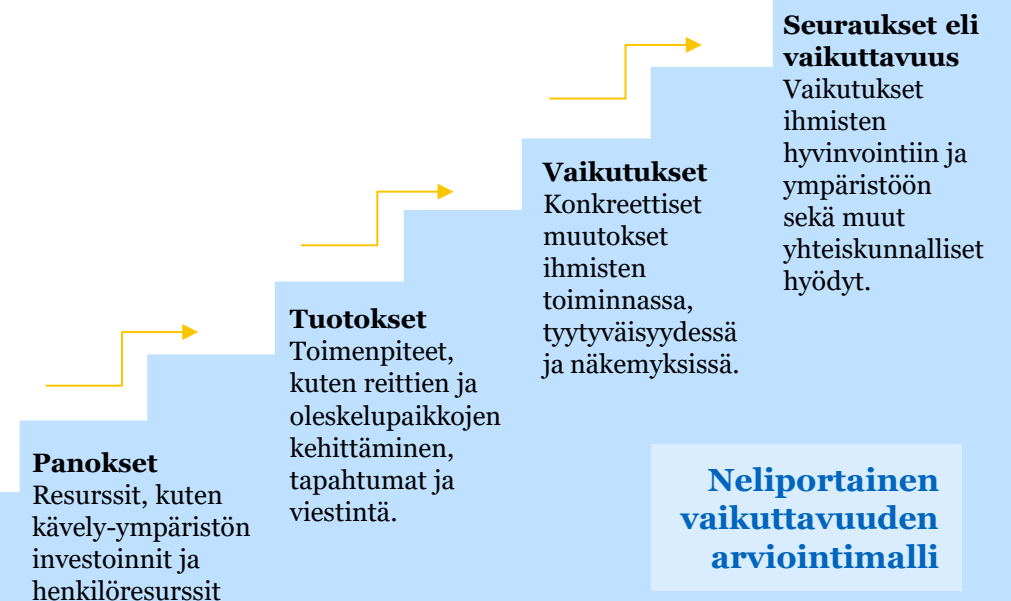
Kävelijöiden ja oleskelijoiden määrän seurannan kehittäminen

Porvoossa ei tällä hetkellä tehdä systemaattista seurantaan jalankulkijoiden ja kaupunkitilassa oleskelevien määristä. Kävelijälaskentoja on tehty satunnaisesti esimerkiksi joen ylittävillä

silloilla, mutta kokonaiskuvaa kävelyn ja oleskelun kehityksestä ei ole.

Tarve liikenteen laskennan kehittämiseksi on Porvoossa tunnistettu, erityisesti jalankulkijoiden ja pyöräliikenteen määrien osalta. Liikkujamäärien laskentaa voidaan tehdä automaattilaskimilla, jotka keräävät ympärivuotisesti tietoa vilkkaimilta reiteiltä. Automaattilaskimen lisäksi suositellaan vähintään kerran vuodessa tehtäviä käsin laskentoja käyttäjämäärien tarkentamiseksi.

Kävelijöiden ja oleskelijoiden määrää on tärkeää seurata myös katutilassa tehtävien kokeilujen yhteydessä vaikutusten arvioimiseksi ennen kokeilua, kokeilun aikana ja sen jälkeen.

Seurantamittarit vastualueittain

Kävelyn ja oleskelun seurantaan valittiin kahdeksan mittaria, joiden tietojen tuottamisesta ja keruusta vastaavat kolme palvelualueita: kaupunki-infra, matkailu, tapahtumat ja markkinointi sekä vapaa-aika. Mittarit kuvaavat sekä kaupungin omaa toimintaa (tuotokset), että toiminnan havaittavia vaikutuksia.

Tuotos (T) / Vaikutus (V)	Mittari	Tietolähde	Seurannan tilanne	Seurannan vastuutaho
T	Penkkien määrä ja tiheys	Toiminnanohjausjärjestelmä	Ei seurata nykyisin systemaattisesti, vaatii kehitystyötä	kaupunki-infra
T	Esteettömyyskartoituksen pohjalta havaittujen puutteiden korjausten määrän kehitys	Esteettömyyskartoitukset	Kartoituksia ei ole vielä tehty, vaatii toimenpiteitä	kaupunki-infra
V	Kävelijöiden määrä mittauspisteissä	Liikennelaskennat	Ei seurata nykyisin systemaattisesti, vaatii kehitystyötä	kaupunki-infra
T/V	Myönnettyjen yleisten alueiden käyttö lupien määrä	Lupajärjestelmä	Ei seurata nykyisin systemaattisesti, vaatii kehitystyötä	kaupunki-infra
V	Asukkaiden tyytyväisyys kävelyn ja oleskelun olosuhteisiin	Kestävän liikkumisen barometri	Kestävän liikkumisen barometria ei vielä ole, vaatii kehitystyötä	kaupunki-infra
T	Matkailu, tapahtumat ja markkinointi - palvelualueen järjestämien tapahtumien määrä		Seurataan nykyisin	matkailu, tapahtumat ja markkinointi
V	Matkailijoiden ja tapahtumiin osallistuvien määrä	Telia-data	Ei seurata nykyisin systemaattisesti, vaatii kehitystyötä	matkailu, tapahtumat ja markkinointi
T	Vapaa-ajan palvelualueen järjestämien lapsille, nuorille ja perheille sekä muille asukkaille suunnattujen kampanjoiden ja tapahtumien määrä		Vaatii kehitystyötä	vapaa-aika

Taulukko 2. Kävelyn ja oleskelun seurantamittarit.

Ohjelman toimenpiteiden toteutumisen seuranta

Kaupunki-infra -palvelualueen liikennesuunnittelu vastaa ohjelman toimenpiteiden seurannan koordinoinnista.

Kullekin toimialalle kohdistettujen toimenpiteiden jalkautus ja koordinointi on palvelualueiden vastuulla. Seuranta varten nimetään palvelualuekohtaiset yhteyshenkilöt, jotka raportoivat säännöllisesti kaupunki-infralle oman palvelualueensa vastuulla olevista toimenpiteistä.

Kaupunki-infra raportoi tuloksista vuosittain kaupunkikehityslautakunnalle vuodesta 2027 alkaen.

Ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet huomioidaan talousarviota ja –suunnitelmaa laadittaessa.

